

VEDTEKTER FOR KYRKJEGARDANE I YTRE SOGN PROSTI

Desse vedtektene er heimla i og kjem i tillegg til gravferdslova (LOV 1996-06-07 nr 32: Lov om kirkegårder, kremasjon og gravferd) og tilhøyrande forskrift (Forskrift til lov om kirkegårder, kremasjon og gravferd).

§1 KYRKJEGARDSTILKNYTING

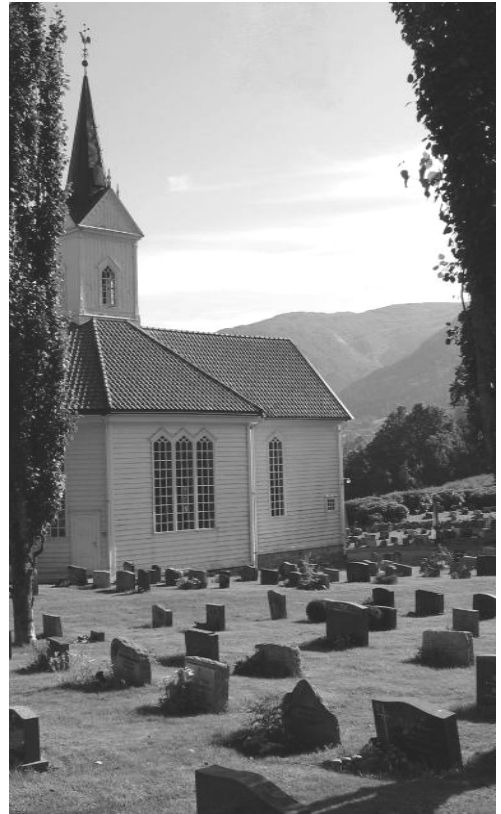
Avlidne personar som ved dødsfallet var manntalsførte i kommunen har rett på fri grav på kyrkjegard i kommunen. Dette gjeld også om den avlidne på grunn av sjukdom eller alderdom har budd utanfor kommunen dei siste 5 åra, og av den grunn ikkje er manntalsført der.

Kyrkjegardsstyresmaktene* kan gje løyve til at også avlidne personar utan bustad i kommunen kan gravleggjast på ein kyrkjegard i kommunen, men det vert då kravd dekning av kostnader ved gravferda, og avgift som ved feste av grav.

§2 FREDINGSTID

Fredingstider for dei ulike kyrkjegardane i prostiet:

Kommune	20 år	30 år	40 år	60 år
Balestrand		Alle graver		
Gulen			Alle unnateke ⇒ Rutle	
Hyllestad	Urnegraver	Kistegraver		
Høyanger		Alle graver		
Solund	Urnegraver	Kistegraver		
Vik	Urnegraver	Kistegraver		

§3 FESTE AV GRAV

I lag med ei fri grav kan ein feste ei grav ved sidan av for 5 år om gongen. Dersom ein ynskjer å feste meir enn ei grav i tillegg til fri grav, må ein søkje kyrkjegardsstyresmaktene om dette. Desse gravene utgjer då ein gravstad.

Når fredingstida/festetida er ute, kan grava festast vidare for 5 år om gongen ved å betale tilsendt krav om festeavgift. Festeavgifta vert fastsett lokalt i kvar kommune. Når det har gått 60 år etter siste gravlegging kan festet ikkje lenger fornyast utan etter særskilt samtykke frå kyrkjegardsstyresmaktene.

I rimelig tid før fredingstid eller festetid går ut, skal festaren varslast om dette. Dersom festet ikkje er fornya innan seks månader etter at varsel er sendt ut, fell gravstaden attende til kyrkjegarden og kan fritt nyttast om att av kyrkjegardsstyresmaktene.

Dersom det ikkje er mogeleg å hente inn festaren eller den ansvarlege sitt samtykke til bruk av ei grav kan kyrkjegardsstyresmaktene avgjere spørsmålet om gravlegging.

Festar pliktar å melde adresseforandring.

* "Kyrkjegardsstyresmaktene" viser til kyrkjeleg fellelsråd i fleirsoknskommunar eller sokneråd i eittsoknskommunar. I dei fleste tilfelle er myndet som ligg til kyrkjegardsstyresmaktene delegert vidare til kyrkjevevja i kommunen.

§4 GRAV OG GRAVMINNE

Montering av godkjent gravminne kan skje på tilvist plass når jordmassane har sett seg etter oppgraving, normalt etter 6 månader. I tida før gravminne kjem opp, syter kyrkjegardsstyresmaktene for merking av grava, og vil syte for planering og tilsåing. På ny festa gravstad vert gravminnet plassert i bakkant av den grava som er teken i bruk. Dersom festar ynskjer at gravminnet på festa gravstad vert sentrert mellom gravene kan festar sjølv ta initiativ til dette.

§5 PLANTEFELT

Det er mogeleg å opparbeide plantefelt framfor gravminnet i høgd med bakken omkring. Dersom det ikkje er aktuelt å ha plantefelt skal det vere grasbakke på alle sider av gravminnet.

Storleik: Plantefeltet må ikkje vere breiare enn breidda på gravminnet. Dersom gravminnet er smalare enn 60 cm kan plantefeltet likevel vere opp til 60 cm breitt. Plantefelt framfor gravminnet skal ikkje stikke lenger fram enn 60 cm målt frå gravminnet sin bakkant.

Kven er gravlagd her?

Planting: I plantefeltet må det ikkje plantast blomar eller andre vokstrar som overstig gravminnet si høgd, går ut over plantefeltet eller skjuler gravminnet. Det må ikkje plantast noko utanfor plantefeltet.

Innramming: Eventuell innramming av plantefeltet skal flukte med terrenget omkring. Innramming med større anleggsflate enn normal kantstein (planteplate) kan difor berre nyttast når terrenget er flatt og skal då leggjast i drenerande masse (grus), og vere minst 5 cm tjukk.

Dekorgjenstandar: Bruk av faste dekgjenstandar i plantefelt er ikkje tillete. Eventuelle dekgjenstandar montert på gravminnet, på planteplate eller i plantefeltet skal plasserast slik at dei ikkje er til hinder for normalt vedlikehald inntil og rundt gravminnet/plantefeltet.

Dekorgjenstandar skal vere sømelege og av ein kvalitet som tåler tilhøva på kyrkjegarden. Lause dekgjenstandar (til dømes stearinlys eller oljelamper) skal fjernast etter bruk.

Erstatningsansvar: Kyrkjegardsstyresmaktene har ikkje erstatningsansvar for skade på dekgjenstandar i plantefelt, innramming av plantefelt eller plater i plantefeltet når skaden skuldast vanleg drift av kyrkjegarden.

§6 PLANTEMATERIALE

Plantar, kransar og liknande materiale som vert brukt ved gravferd eller pynting av grav, og som endar som avfall, skal kunne komposterast.

§7 STELL AV GRAV

Den som er ansvarleg for fri grav eller festegrav har rett og plikt til å stelle grava i samsvar med kyrkjegarden sine vedtekter. Plantefelt som over tid ikkje vert stelte skal ryddast og tilsåast med plenfrø av den ansvarlege eller av kyrkjegardsstyresmaktene. Kyrkjegardsstyresmaktene kan mot betaling syte for stell og planting på grav/gravstad.

§8 AVTALE OM GRAVSTELL

Festar eller ansvarleg for grav kan inngå ein avtale om gravstell med kyrkjegardsstyresmaktene og betaler på forskot for planting og stell på grav/gravstad for eit avtalt tidsrom. Avtalen kan ikkje opprettast for lengre tidsrom enn fredingstida eller festetida varer. Dersom dei innbetalte midlane ikkje strekk til for den avtalte perioden, skal festaren varslast slik at det eventuelt kan tilførast meir

* I Gulen er det ikkje høve til å sentrere gravminne på gravstad.

midlar. Dersom det står att midlar når avtaletida er ute, vil resterande midlar verte nytta til generell prydnad på kyrkjegarden.

§9 BÅREROM

Kyrkjegardsstyresmaktene disponerer båreromma i tilknytning til kyrkjene. Båreromma skal berre nyttast til å ta vare på avlidne fram til gravferda, og ingen har tilgjenge til båreromma utan etter løyve frå kyrkjegardsstyresmaktene. Liksyning kan berre gjerast etter samtykke frå den som syter for gravferda.

§10 NÆRINGSVERKSEMD

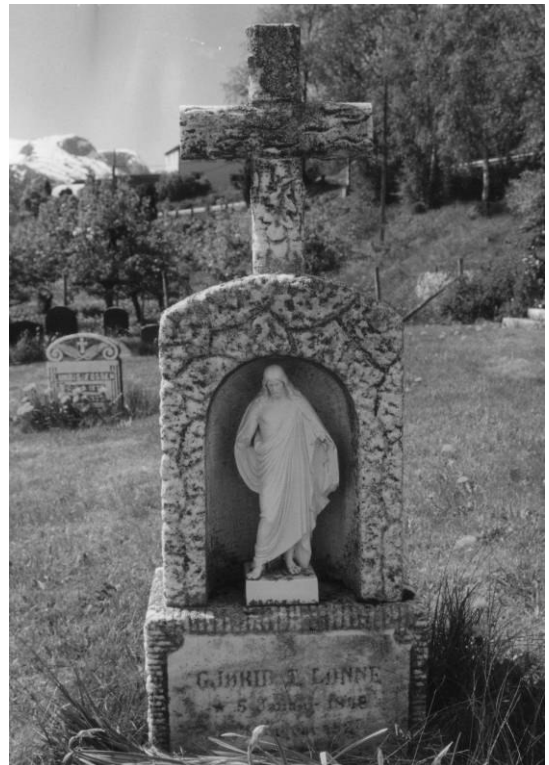
Næringsdrivande som ynskjer å drive verksemd på gravplassane må ha løyve frå kyrkjegardsstyresmaktene. Løyvet kan kallast attende dersom vedkommande ikkje rettar seg etter gjeldande reglar. Næringsverksemd skal avgrensast til å gjelde montering og vedlikehald av gravminne, og planting og stell av graver.

§11 RO OG ORDEN

På kyrkjegarden er det ikkje tillate med aktivitetar som uroar kyrkjegardsfreden, slik som t.d. sykling, aking, leik eller utøving av sport. Etter gravstell må avfall sorterast i samsvar med oppslag på kyrkjegarden og leggjast i tilhøyrande avfallsdunkar. Reiskap som høyrer kyrkjegarden til, skal setjast attende på plass.

§ 12 VERNA GRAVER/OMRÅDE PÅ KYRKJEGARDANE

1. Kyrkjegardsstyresmaktene har oversyn over graver/område på kyrkjegardane som er vedteke verna og dei aktuelle gravene er merka av på gravkart og i gravregister.
2. For gravene som er inkludert i vernevedtaket er dei aktuelle gravfestarane kontakta og dei har underteikna avtale om sine særskilde rettar og plikter når vedkommande grav vert verna. Ny avtale må gjerast med kvar ny festar. Det kan ikkje krevjast at gravfestar skal inngå slik avtale om vern.
3. Det kan leggjast til namn på gravminnet på skriftflata, eventuelt på baksida. Alternativt kan det monterast ei liggande namneplate av same materiale og med same overflatehandsaming som gravminnet har. Storleik og plassering skal godkjennast av kyrkjegardsstyresmaktene.
4. Når det vert tilvist graver på verna område av kyrkjegardane, vert det lagt til grunn at festarane er villige til å velje gravutstyr som harmonerer med feltets eigenart.
5. Kyrkjegardsstyresmaktene ber om å få overta gravutstyr på verna graver som fell attende til kyrkjegarden etter siste festeperiode. Dei aktuelle gravene vil ikkje verte nytta til ny gravlegging og vil ikkje verte tilplanta.
6. Kyrkjegardsstyresmaktene kan etablere godt merka "museumsområde" på kyrkjegardane for å vise gravminne som har verneverdi, men som ikkje står på den opprinnelege plassen sin.

Vedteke av Balestrand sokneråd 03.10.2007, Gulen kyrkjelege fellelsråd 19.9.2007, Hyllestad sokneråd 01.10.2007, Høyanger kyrkjelege fellelsråd 11.10.2007, Solund sokneråd 17.10.2007, Vik kyrkjelege fellelsråd 24.10.2007. Godkjent av Bjørgvin bispedømeråd 04.02.2008.

INFORMASJON

Lover og reglar

Alle tilhøve som er knytt til gravferd og kyrkjegardar er regulerte av gravferdslova (GL) og kyrkjelova med tilhøyrande forskrifter, gjevne av departementet. Desse er tilgjengelege på Internett på www.lovdata.no.

Også kyrkjekontoret har desse lovene dersom nokon ynskjer å sjå på dei. Visse reglar skal så etter lova fastsetjast gjennom lokale kyrkjegardsvedtekter som står på dei tre føregåande sidene. Ved spørsmål eller ynskje om meir informasjon kan du kontakte kyrkjevevja på telefon 57 69 15 48 (kontor) eller 920 60 0832 (mobil).

Ut frå spørsmål som ofte dukkar opp har kyrkjevevja tillete seg å summere opp nokre moment frå gravferdslov og forskrift.

Definisjonar

- **Fredningstid** – tida ei grav automatisk er verna mot å brukast til ny gravlegging på ein kyrkjegard. I Balestrand er fredningstida 30 år.
- **Fri grav** – ei ny enkelt grav som vert teken i bruk. Er fri/gratis i fredningstida.
- **Festa grav** – ein grav ein betaler for å disponere/rå over ei viss tid.
- **To former for feste:**
 - a) førehandsfeste av grav ved sidan av fri grav
 - b) feste av fri grav etter at friperioden på 30 år har gått ut.

To merknader

- Ei grav som er festa vil aldri endre status til fri grav. Ein betaler festeavgift for å halde av grava før ho vert teken i bruk og held fram med å betale etter at ho er teken i bruk. Ein betaler altså festeavgift frå fyrste år og så lenge ein ynskjer grava festa
- Bruk av fri grav til urnenedsetjing: Ei fri grav kan brukast ved fleire dødsfall i løpet av den første fredningstida ved å nytte kremasjon /urne. Dersom ei kiste til dømes vert gravlagt i 2000 er grava fri fram til 2030. Ei urne kan då setjast ned i same grava i 2005 og grava vert fri i nye 30 år til 2035. I mange byar er dette einaste løysing for ektefellar som ynskjer felles gravstad.

Kven er ansvarleg for kva?

Kyrkjegardsstyresmaktene

Lova delegerer ansvar til den lokale kyrkjegardsstyresmakta som i Balestrand er Balestrand sokneråd. Etter vanleg praksis har soknerådet så delegert mynde vidare til kyrkjevevja. Kyrkjevevja er dermed ansvarleg for at soknerådet i det daglege oppfyller sin del av ansvaret med tilsyn og stell av kyrkjegarden.

Kyrkjevevja skal til dømes gje melding til dei ansvarlege for ei grav dersom det vert oppdaga avvik frå gjeldande reglar. Kyrkjevevja skal også krevje inn avgifter etter dei satsane kommunen har vedteke.

Ansvar for gravferd

Ansvar og rettar for personen som syter for gravferda (GL§9)

Den som syter for gravferda bestemmer om det skal vere kistegravferd eller kremasjon med urnenedsetjing. Den som syter for gravferda er også den som bestemmer om det skal vere ei gravferdshandling og kva seremoni ein skal bruke (kyrkjeleg eller borgarleg). Dei aller fleste vil nok søkje å rette seg etter ynske frå den avlidne, men det er altså den som syter for gravferda som bestemmer.

Kven skal syte for gravferda?

Ein person kan etter gravferdslova §9 gjere avtale med ein annan person [...] før han døyr. (Krav: Ei skriftleg erklæring som er datert og underskrive av bae.) Dersom det ikkje er sagt noko om dette vil retten til å syte for gravferda høyre til personar som er over 18 år og blant dei næraste etterletne i denne rekkefylgja: Ektefelle, born, foreldre, borneborn, besteforeldre, sysken, sysken sine born

og foreldre sine sysken. For slektningar som er "like nære" (t.d. ein syskenflokk) er det ikkje forskjell på eldre og yngre - alle har lik rett og ein må bli einige seg i mellom.

Dersom det er fleire personar som stiller på lik linje og det vert strid om kven som skal vere ansvarleg for gravferda er det kommunen som avgjer. Sidan festeansvaret inneber ei tilsynsplikt er det naturleg å velje ein person som bur nærare kyrkjegarden.

Ansvar for grav/gravstad

Skilnad på ansvarleg og festar

Lova skil mellom ansvarleg for fri grav og festar for festa grav / gravstad. Desse to verva inneber omtrent dei same rettane og forplikingane og skilnaden er at ein betaler for å feste ei grav.

Ansvar og rettar til ansvarleg/festar

Den som er festar av ei grav er suveren til å bestemme

- a) kven som skal gravleggjast i grava
- b) om det skal stå gravminne på grava
- c) kva gravminne ein vil nytte.

Det er festaren som er registrert som eigar av gravminnet og den ansvarlege skal difor vere ein fysisk person som sørgjer for at det vert ført jamnleg tilsyn med at grav og graminne er i samsvar med lover og forskrifter (jf. sikring av gravminne, planting).

Kven skal vere ansvarleg/festar?

To situasjonar der dette spørsmålet dukkar opp:

A) I samband med ei gravferd har "den som syter for gravferda" rett til å verte ansvarleg for grava, så lenge ikkje andre skriftleg gjev krav på denne retten ovafor kommunen som så avgjer. Det kan vere ulike personar som syter for gravferda som vert ansvarleg for grava.

B) Når festar av ei grav døyr er det etter §16 i gravferdslova dødsbuet som skal peike ut personen som skal ta over dette festet og gje Balestrand sokneråd melding om dette.

Dersom 4 personar er "like nære" når det gjeld den avlidne må desse personane finne ut seg i mellom kven som skal verte festar og dersom det vert usemje må saka leggjast skriftleg fram for Balestrand sokneråd for avgjerd.